

SUMAR

Cuvânt-înainte	7
Abrevieri și sigle	9
Introducere	17
Notă asupra ediției	42
TEXTE (1521–1639)	53
1. <i>Scrisoarea lui Neacșu</i> , *Câmpulung, j. Argeș, [29 sau 30 iunie 1521]	53
2. <i>Cântec religios</i> , *Muntenia sau sud-estul Transilvaniei, [1535–1555]	54
3. <i>Tetraevanghel</i> , *Sibiu, [1551–1553]	55
4. <i>Psaltirea Hurmuzaki</i> , *Moldova, [probabil a. 1520]	59
5. <i>Psaltirea Voronețeană</i> , *Moldova, [1551–1558]	61
6. <i>Apostol</i> , *sud-estul Transilvaniei, [1559 sau 1560]	65
7. <i>Începătură de nuiale</i> , *sud-estul Transilvaniei, [1559 sau 1560]	68
8. <i>Omilia pentru Înviere</i> , *sud-estul Transilvaniei, [1559 sau 1560]	73
9. <i>Rețete medicale</i> , *sud-estul Transilvaniei, [1559 sau 1560]	74
10. <i>Întrebare creștinească</i> , *Brașov, [1560]	74
11. <i>Pravila</i> , *Brașov, [1560–1562]	78
12. <i>Tetraevanghel</i> , Brașov, 1561	81
13. <i>Codicele Voronețean</i> , *Moldova, [1563–1583]	85
14. <i>Apostol</i> , *Brașov, [1566]	87
15. <i>Molitvenic</i> , *Transilvania, [1567–1568]	91
16. <i>Tâlcul evangheliilor</i> , *Transilvania, [1567–1568]	94
17. <i>Psaltire românească</i> , Brașov, 1570	99
18. <i>Liturghier</i> , *Brașov, [1570]	102
19. <i>Însemnare</i> , *Galați, j. Brașov (?), 1570–1571	105
20. <i>Carte de cântece</i> , *Cluj, [1571–1575]	106
21. <i>Mărturie</i> , *Mănăstirea Bistrița, j. Vâlcea, 21 decembrie 1573	108
22. <i>Psaltirea Scheiană</i> , *Moldova, [1573–1578]	108
22*. <i>Viața Sfintei Petca</i> , *Brașov, [1580–1590]	112
23. <i>Moartea lui Avraam</i> , *zona Măhaci, j. Alba, [1580–1591]	116
24. <i>Evanghelie cu învățătură</i> , Brașov, 1581	118
25. <i>Cuvânt despre dumnezeire al lui Ioan Damaschin</i> , *Mănăstirea Putna, 1581	122
26. <i>Pravila lui Lucaci</i> , *Mănăstirea Putna, 1581	123
27. <i>Palia</i> , Orăștie, 1582	126
28. <i>Legenda Sfintei Vineri</i> , *Măhaci, j. Alba, [1583–1619]	130
29. <i>Înștiințare</i> , *Brașov, 20 iunie 1587	133
30. <i>Tabel cronologic</i> , *Moldova, 1587–1588	134
31. <i>Psaltire slavo-română</i> , *Brașov, c. 1589	135
32. <i>Apocalipsul Maicii Domnului</i> , *nordul Hunedoarei, [1590–1602]	138
33. <i>Legenda Sfântului Sisinie</i> , *nordul Hunedoarei, [1590–1602]	141
34. <i>Omilia la Înviere</i> , *nordul Hunedoarei, [1590–1602]	143
35. <i>Catastif</i> , *Moldova, 20 februarie 1591	144
35*. <i>Învățătură pentru smerenie</i> , *Brașov, [1591–1606]	145
36. <i>Floarea darurilor</i> , Mănăstirea Putna, [1592–1604]	148

37. <i>Mărturii în procesul lui Petru Șchiopul</i> , *Polonia, [februarie – a. 1 septembrie 1593]	152
38. <i>Scrisoarea unor demnitari maramureșeni</i> , Săliște, j. Maramureș, 2 mai [1593]	153
39. <i>Scrisoare către Petru Șchiopul</i> , *Constantinopol, 10 iulie [1593]	154
40. <i>Tatăl nostru</i> , Cracovia, 1594	156
41. <i>Scrisoarea episcopului de Bălgrad</i> , *Bălgrad, [1600]	157
42. <i>Act diplomatic</i> , *Transilvania, [ianuarie 1600]	157
43. <i>Act diplomatic</i> , *Moldova, [mai–iulie 1600]	159
44. <i>Scrisoarea lui Cocrișel</i> , *Bistrița, [a.1 noiembrie 1600]	160
45. <i>Pravila de ispravă oamenilor</i> , *Moldova, [sfârșitul secolului al XVI-lea – începutul secolului al XVII-lea]	161
46. <i>Legenda Duminicii</i> , Măhaci, j. Alba, 1601	164
47. <i>Epitaful lui Stroe Buzescu</i> , Mănăstirea Stănești, j. Vâlcea, p. 2 octombrie 1602	166
48. <i>Testamentul călugăriței Teofana</i> , Mănăstirea Cozia, 8 noiembrie 1602	167
49. <i>Leasvița lui Ioan Sinaitul</i> , Mănăstirea Secu, j. Neamț, [1602–1613]	169
50. <i>Scrisoarea juratului maramureșean Bilă Toma</i> , *Maramureș, [1602–1617]	173
51. <i>Scrisoarea autorităților din Suciul de Sus</i> , Suciul de Sus, j. Maramureș, 30 mai 1608	174
52. <i>Predica lui Franciscus Lovas</i> , Roma, 11 decembrie 1608	174
53. <i>Mărturie</i> , *Moldova, 10 martie 1609	175
54. <i>Scrisoarea boierilor munteni</i> , *Țara Românească, 29 aprilie [1614]	176
55. <i>Poruncă de la Radu Mihnea</i> , Iași, 19 februarie 1617	178
56. <i>Cuvânt pentru curăție</i> , *Moldova, [1618–1619]	179
57. <i>Alexandria</i> , Sânpetru, *j. Brașov, 1620	181
58. <i>Cronograful lui Moxa</i> , *Mănăstirea Bistrița, j. Vâlcea, 1620	184
59. <i>Rujdenița</i> , Sânpetru, *j. Brașov, [c. 1621]	188
60. <i>Act de danie</i> , Cuciur, *j. Cernăuți, 4 februarie 1621	190
61. <i>Act de întărire</i> , Cuciur, *j. Cernăuți, 4 februarie 1621	191
62. <i>Învățătură la cuminecătură</i> , *Maramureș, [1621–1633]	192
63. <i>Legenda Duminicii</i> , *Maramureș, [1621–1633]	194
64. <i>Regulamentul vieții monahale</i> , *Iași, 20 septembrie 1626	199
65. <i>Act de judecată</i> , Râmnicu-Vâlcea, 11 octombrie 1628	202
66. <i>Pravila aleasă</i> , *Moldova, a. 1632	204
67. <i>Molitvenic</i> , *Mănăstirea Bistrița, j. Vâlcea, [1632–1654]	207
68. <i>Viața Sfântului Grigore Decapolitul</i> , *Mănăstirea Bistrița, j. Vâlcea, [1632–1654]	209
69. <i>Act de hotărnicie</i> , București, 6 septembrie 1636	213
70. <i>Gromovnic</i> , Sărata Oltului – Scoreiu, j. Sibiu, 1636	215
71. <i>Act de judecată</i> , Iași, 4 august 1638	218
72. <i>Cuvânt de înmormântare</i> , Calafindești, j. Suceava, 1639	220
Glosar	223
Indice de nume proprii	259

CUVÂNT-ÎNAINTE

Lucrarea de față, alcătuită în Sectorul de limbă literară și filologie al Institutului de Lingvistică „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti” al Academiei Române, reprezintă ediția a II-a, revăzută și adăugită, a *Crestomației limbii române vechi*, volumul I (1521–1639), apărută în 1994 și elaborată în același sector de Emanuela Buză, Magdalena Georgescu, Florentina Zgraon și Alexandru Mareș (ultimul asigurând coordonarea fazelor de pregătire și elaborare a lucrării).

Reeditarea vechiului volum sub o formă revizuită a fost impusă de două considerente: necesitatea asigurării unei unități, sub raportul ortografiei și al structurii lucrării, între primul și următoarele două volume în curs de apariție și, respectiv, necesitatea îmbunătățirii selecției textelor din perioada 1521–1639 prin includerea a două texte inedite, intrate de curând în circuitul științific. Pentru împlinirea acestor cerințe, în noua ediție au fost adoptate normele ortografice stabilite de Hotărârea Academiei Române din 1993, au fost incluse încă două texte, inserate sub nr. 22* și 35*, s-a realizat un *Indice de nume proprii* și s-a adus la zi informația din *Introducere* și din rubricile *Ediții* și *Bibliografie*, care însoțesc transcrierea fiecărui text.

În funcție de operațiile efectuate pentru realizarea volumului, partea de contribuție a fiecăruia dintre autori se prezintă astfel: revizia textelor: nr. 1–15 (Liliana Agache), 16–29 (Maria Stanciu-Istrate), 30–45 (Alexandru Mareș), 46–58 (Cristinel Sava) și 59–72 (Emanuela Timotin); alcătuirea *Indicelui de nume proprii*: literele *A–D* (Liliana Agache), *E–J* (Maria Stanciu-Istrate), *L–O* (Alexandru Mareș), *P–T* (Cristinel Sava) și *Ț–Z* (Emanuela Timotin, care a redactat și *Nota* privind alcătuirea indicelui); transcrierea textelor 22* și 35* (Alexandru Mareș), completarea *Glosarului* în urma parcurgerii textelor 22* și 35* (Maria Stanciu-Istrate și Alexandru Mareș), completarea informației pentru rubricile *Ediții* și *Bibliografie* (toți autorii); revizia finală (Alexandru Mareș, Cristinel Sava și Emanuela Timotin).